

Sotilaspastori Teuvo V. Riikonen Kabulissa.

Kuva Risto Tuominen

”Muuten hyvä pappi, mutta ei toimi seurakuntapappina...” sanoi minusta joku kollega neljä vuotta sitten, kun sain Mikkelin hiippakunnan kollegojen luottamuksen kirkolliskokoukseen ensimmäiselle kaudelle. Suomalaisista papeista arviolta noin 70 % toimii seurakuntien palveluksessa. Mitä loput 30 % sitten tekee? He ovat noudattaneet Vanhan testamentin leeviläisten käytäntöä. Leeviläisille ei annettu omaa aluetta, vaan heidät sijoiteltiin tasaisesti eri puolille maata. Suomessa noin 30 % papeista työskentelee erilaissa selektiivi-viroissa sairaaloissa, vankiloissa, oppilaitoksissa, vammaisten parissa, järjestöissä, lähetystyössä ja monissa muissa vastaavissa. Myös sotilaspappeina.

Pappi pian mukaan

Suomalainen sotilaspappi-järjestelmä on kestänyt ajan vaihteluissa aina 1500-luvulta asti, kunnes 1918 Mannerheim antoi kirkollista työtä koskevan käskyn. Sodissa palveli yhteensä vajaat 900 pappia, joista 35 kaatui. Kun ensimmäiset suomalais-

set rauhanturvaajat lähtivät 1956 Suezille, pappi seurasi heti seuraavana vuonna ja on siitä lähtien ollut mukana kaikissa suurimmissa kriisinhallintaoperaatioissa.

Suomi lähetti 36 muun maan tavoin sotilaita 2000-luvun alussa Afganistaniin, kun maan jälleenrakennustyö sai vauhtia. Suomalaisia sotilaita on Afganistanissa tällä hetkellä vähän yli sata noin 35.000-40.000 muun ISAF-sotilaan kanssa.

Körmyissä asutaan

Mitä sotilaspappi tekee? Kirkollisen työn kolme pääaluetta ovat olleet perinteisesti julistus, opetus ja sielunhoito. Vuosien varrella myös muita tehtäviä on tullut mukaan. 1920-luvulla sotilaspappien tehtäviin kuului muun muassa edellä mainittujen lisäksi opettaa lukemista ja kirjoittamista. Ehkä tämä sama työ jatkuu nyt sillä, että papin vastuulla täällä on kirjaston hoitaminen ja blogista vastaaminen yhdessä tiedotuspuseerin kanssa.

Sotilasyhteisössä pappi on koko ajan ”kirkko keskellä elämää”. Hän asuu samanlaisissa konteissa eli

Muuten hyvä pappi, mutta ei....

sotilaskielellä ”körmyissä” kuin muutkin sotilaat. Osallistuu samaan sotilaan peruskoulutukseen, tapaa sotilaita Suomi-talolla, saunan lauteilla, ruokapöydässä, lenkillä, puntti-salilla ja kulkee sotilaiden matkassa myös partioissa. 1500 euron vuosibudjetilla ei rakenneta suuria mainoskampanjoita, mutta ruotu pitää omistaan huolen.

Keskusteluja Islamin kanssa

Afganistanissa samoin kuin Balkanin alueen kriisinhallintatehtävissä papeille on tullut merkittävä rooli neuvotteluissa maan islamilaisien johtajien kanssa. Edeltäjäni Jari Rankinen aloitti nämä keskustelut mullahien ja mallawien kanssa, joille merkitsee paljon enemmän teologin koulutuksen saanut pappi kuin tavallinen upseeri.

Näillä keskusteluilla on merkittävä tehtävä mielialojen saamisessa myönteisiksi ISAF-joukoille, jotka eivät ole tulleet miehittäjinä, vaan maan hallituksen viralliseksi kutsumina. Sotilaspappi myös viikkopalaverissa pitää tietoisuuksia Islamista ja maan uskonnollisesta tilanteesta. Afganistan on 99 % islamilainen maa, joka tuo oman haasteensa tehtävään. Tällöin tärkeään rooliin tulee toisen vakaumuksen kunnioittaminen erilaista mielipiteistä huolimatta.

Kriisi-valmiudessa koko ajan

Merkittävä osa papin työtä ovat sielunhoidolliset keskustelut ja kriisiryhmän johtaminen. Papit ovat saaneet koulutuksen debriefing-toimintaan, jota käytetään,

jos joukkojen keskuudessa tapahtuu jokin onnettomuus tai vastaava. Sadan hengen seurakunnassa pappia tarvitaan. Yksi upseeri sanoi sen selvästi, että tällaisissa joukoissa pitää aina olla kolme tehtävää: lääkärin, lakimiehen ja papin tehtävät.

Papilla ainakin osallistumisprosentit on parempia kuin monilla kollegoilla Suomessa. Ensimmäiseen hartauteen osallistui noin 50 % paikalla olleista. Säkylässä rotaatiokoulutuksen päätteeksi metsässä pidettyyn ehtoolliskirkkoon osallistuivat lähes kaikki paikalla olleet komentajan johdolla. Se antaa hyvän pohjan kirkolliselle työlle. Tärkeintä on kuitenkin hyvän sanoman julistaminen Jeesuksesta Kristuksesta. Siksi ei ole paha asia, vaikka kaikki papit eivät olekaan seurakuntien palveluksessa.

Pääasia, että heidät on heitetty eri puolille niin kuin leeviläiset. Silloin he palvelevat myös paikallisia suomalaisia seurakuntia.

Tärkeää sotilaspapille on myös tuntee maasto missä kuljetaan? Kerran eräs sotilas kiroili valtavasti ja minut nähdessään pahoitelti. Sanoin hänelle ”ei se mitään, on hyvä tuntee vihollinen...”

Teuvo V. Riikonen

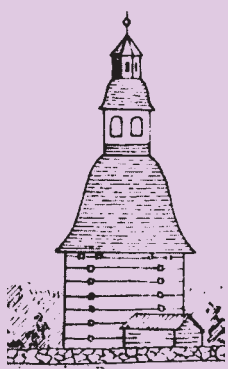
Savonlinnan kristillisen opiston rehtori joka työskentelee virkavapaalla Afganistanissa ISAF-joukkojen sotilaspappina. Lisää www.mil.fi/ruotuvaki/afganistan

Sotilaspastori Teuvo V. Riikonen pitämässä kenttähartautta suomalaisen komentajan vaihtoparaatissa Mazar-E-Sharifissa.

Kuva: Fredrik Bojerud

Kuka saa tulla ehtoollispöytään?

Tapulin liepeiltä

Tätä asiaa on moni miettinyt viimeistään siinä vaiheessa, jos seurakunnan jumalanpalveluskäytännöt eivät ole kovin tuttuja, ja vaikkapa sukulaistuonon konfirmaatiomesussa tulee kutsu ehtoollispöytään. Saanko minäkin tulla? En ehkä koe olevani riittävän hurskas ihminen. Entäs jos en kuulu kirkkoon ollenkaan? Tai olen toisen kirkkokunnan jäsen?

Lyhyin ja ytimekkäin vastaus tähän kysymykseen on ”kaikki saavat tulla”. Täytyy silti selittää: Konfirmoidut luterilaiset saavat yksinkin tulla nauttimaan leivän ja viinin. Ne, joita ei ole vielä konfirmoitu, saavat tulla ehtoollispöytään vanhempiensa tai kummiensa kanssa (tai vaikka rippikouluryhmän opettajan kanssa).

Maailman raadollisuuteen kuuluu valitettavasti se, että edes kaikki kristityt eivät ole yksimielisiä keskenään ja virallista ehtoollis-

yhteyttä ei ole aivan kaikkien kanssa (vielä). Tässä asiassa on onneksi tullut vuosien saatossa paljon edistystä.

Esimerkiksi anglikaanien kanssa meillä on täysi ehtoollisyhteys. Siis luterilainen voi mennä anglikaanien ehtoolliselle ja nauttia sekä leivän ja viinin ja päinvastoin. Ortodoksien ja roomalaiskatolisten kanssa ei tätä yhteyttä vielä virallisesti ole. Käytännössä tiedän, että eri kirkkokuntien ehtoollisella on käynyt myös muita kristittyjä. Käytännön ekumenia onkin aina mennyt virallisten neuvotteluiden edellä.

Käytännössä papit eivät voi täysin tietää kuka ehtoollispöytään istuu. Ehtoollisen salaisuuden äärellä ihminen kohtaa aina itse Jumalan.

Aivan jokainen ihminen voi tulla ehtoollispöytään vastaanottamaan siunauksen, siis papin lukeman siunauksen kautta.

Siunaus välittää Jumalan huolenpidon ihmiselle ja kaikki ne lahjat, joita Jumala haluaa ihmiselle antaa elämän ylläpitämiseksi – aina niinkin arkisesta kuin ruoasta lähtien iankaikkiseen elämään saakka.

Siunauksen saadakseen ei tarvitse olla täysivaltainen seurakunnan jäsen. Niinpä myös vanhempien harkintavallassa on se, milloin he haluavat lapselle leivän ja viinin ja milloin he pyytävät pappia siunaamaan hänet. Lapsen tulee leivän ja viinin saadakseen ainakin jossain määrin ymmärtää ehtoollisen aterian erilaisuus verrattuna muihin arjen ja juhlien ateriointeihin.

Rohkeasti vain alttarin ääreen! Jos ei halua tai voi nauttia ehtoollista, kannattaa kuiskata papille, että haluaa siunauksen – joko itselleen tai lapselleen.

Aabraham